

ประเภทภูมิปัญญาด้าน ประดิษฐ์ แป้ง

ชื่อภูมิปัญญา หมอนหก หมอนผา

บทนำ/ความสำคัญของภูมิปัญญา

หมอนหก และหมอนผา เป็นหมอนที่เก็บไว้ แต่ละบ้านแต่ละเรือน โดยเป็นหมอนที่ถูกจัดทำขึ้น



โดยมีลักษณะพิเศษเป็นรูปสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มีความแตกต่างจากภาคกลาง โดยจะมีมุมสองด้านยาวกว่าด้านฐานล่างสุด ไม่เหมือนภาคกลางที่ด้านที่เท่ากัน โดยมีการเย็บปลอกหมอนชนิดนี้เรียกว่าการเย็บได้ที่ใช้ความสามารถเป็นพิเศษ แล้วเย็บติดกันไปเป็นรูปสามเหลี่ยม เรียกว่า หมอนผา ถ้ามีรูปสี่เหลี่ยมติดกันไปเรียกว่า หมอนหก หรือหมอนปล่อง แล้วถูกยัดด้วยจ้าว (นุ่น)

ห่มด้วยปลอกผ้าอย่างดี ตรงหน้าหมอนจะประดับตกแต่งด้วยดินและลูกบิด เป็นลวดลายพื้นเมืองที่สวยงาม



และจิตร พิศดาร อยากที่จะหาที่ไหนเปรียบได้ จึงมีชื่อเรียกว่า ลายชนิดนี้ว่า หน้าหมอน กุลสตรีมักจะนิยมทำหมอนนี้ไว้เพื่อเป็นของเอาจร่วมเข้าเป็นอัฐบริวารในงานปอยลูกแก้ว อันมีจิตเพื่อเปรียบเทียบเป็นปริศนารธรรม ให้ระลึกนึกถึงบุญคุณของแม่ ตอนที่เจ็บท้องจะคลอดลูก โดยใช้หมอนนั่งฟังข้างหลัง จึงได้นำหมอนชนิดนี้มาอัฐบริวารเครื่องบวช

แล้วมีคำเปรียบเปรยในหมู่ช่าง ซอว่า “หมอนหกหน้าหนา หมอนผาหน้าสวย” (สวย หมายถึงลักษณะที่เป็นรูปสามเหลี่ยม)

หมอนผานับเป็นภูมิปัญญาปัญญาที่คนพื้นบ้านพื้นเมือง ที่ได้จัดทำขึ้นด้วยความสะดวก สวยงาม วิจิตร ที่ควรอนุรักษ์รักษาต่อไป

แหล่งข้อมูล

นายญาณ สองเมืองแก่น อายุ 39 ปี

บ้านเลขที่ 184 หมู่ 4 ตำบลกลางเวียง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน 55110

☎ 054 – 781105